

VANTAAN SOVITTELUTOIMISTON TOIMIALUEEN LAAJENTAMINEN 2017

Rikos- ja riita-asioiden sovittelu

Rikos- ja riita-asioiden sovittelu on lakisääteistä, koko väestölle maksutonta palvelua, jossa rikoksen tai riidan osapuolille järjestetään mahdollisuus käsitellä tapahtunutta turvallisessa ilmapiirissä puolueettomien sovittelijoiden ohjauksessa. Palvelun rahoittaa valtio ja tuottaa 19 sovittelutoimistoa ympäri Suomen. Sovittelutoimistojen ammatillinen henkilöstö organisoii ja ohjaa sovittelutoimintaa. Sovittelutapaamisten ohjauksesta vastaavat sovittelutoimistojen kouluttamat vapaaehtoistyöntekijät. Myös henkilöstö sovittelee.

Rikos- ja riita-asioita on soviteltu Vantaalla vuodesta 1983 lähtien. Toiminta laajeni sittemmin useisiin muihinkin kuntiin, ja lakisääteistä siitä tuli vuonna 2006 (Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta 9.12.2005/1015). Toiminnasta tuli tällöin valtakunnallista. Laki pyrkii turvaamaan sovittelupalvelut koko väestölle tasavertaisesti.

Vantaan sovittelutoimiston palvelutuotanto nyt

Vantaan sovittelutoimisto tuottaa lakisääteistä rikos- ja riita-asioiden sovittelupalvelua kahteentoista kuntaan Itä- ja Keski-Uudellamaalla. Nämä kunnat ovat Askola, Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Lapinjärvi, Loviisa, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Sipoo, Tuusula ja Vantaa. Toimialueella asuu noin 510 000 ihmistä. Toimialueen kuntien yhteenlaskettu pinta-ala on noin 3700 neliökilometriä. Toimialuetta on laajennettu Aluehallintoviraston aloitteesta vuoden 2013 alussa – aikaisemmin palvelua tuotettiin vain Vantaalle.

Palvelua tuotetaan Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa tehdyn puitesopimuksen mukaisesti. Puitesopimuskausi alkoi 1.1.2016, jolloin THL:stä tuli palvelun valtakunnallinen keskushallinto aikaisempien usean Aluehallintoviraston sijaan. Puitesopimus on voimassa toistaiseksi.

Tarve laajentaa Vantaan sovittelutoimiston toimialuetta

Päijät-Hämeen sovittelutoimisto (Lahti) on irtisanonut puitesopimuksensa THL:n kanssa siten, että se tuottaa toimialueensa sovittelupalvelut vuoden 2016 loppuun asti. Päijät-Hämeen alueeseen ovat jostain syystä kuuluneet Itä-Uudeltamaalta Mäntsälä, Myrskylä ja Pukkila. Nämä sekä kaikki tähänastiset Vantaan sovittelutoimiston toimialueen kunnat kuuluvat Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen toimialueeseen.

THL joutuu nyt etsimään Päijät-Hämeen alueen sovittelupalveluille uuden palveluntuottajan. Samassa yhteydessä THL on halukas lisäämään Mäntsälän, Myrskylän ja Pukkilan Vantaan sovittelutoimiston toimialueeseen. Näin alue noudattelisi Itä-Uudenmaan poliisin toimialuetta (ks. liitteenä oleva kartta), mikä tehostaisi ja helpottaisi entisestään yhteistyötä poliisin kanssa. Yhtenäiset toimialueet helpottaisivat myös asiakkaiden asiointia.

Lukuja liitettävistä kunnista ja sovittelutapauksista v. 2014 – 2016

Liitettävien kuntien yhteenlaskettu asukasmäärä on 24 637 ja pinta-ala 947,94 km².
Liitettäviltä alueilta on kokonaisuutena vuonna 2014 tullut yhteensä 39 juttua ja 2015 juttuja on ollut yhteensä vain 21 kpl. Alla kuntakohtaisia lukuja.

Mäntsälä; pinta-ala 596 km², asukkaita 20.685 hlö
2014, 35 juttua
2015, 16 juttua
2016, 9 juttua (15.5.asti)

Myrskylä; pinta-ala 206 km², asukkaita 1.980 hlö
2014, 0 juttua
2015, 2 juttua
2016, 0 juttua (15.5. asti)

Pukkila; pinta-ala 145,94 km², asukkaita 1.972 hlö
2014, 4 juttua
2015, 3 juttua
2016, 0 juttua (15.5. asti)

Liittämisen vaikutus valtionkorvaukseen

Valtion budjetista jaettava korvaus jaetaan palveluntuottajille toimialueen asukasmäärän, pinta-alan ja rikollisuustilanteen suhdeluilla. Vuoden 2016 valtionkorvaus Vantaan sovittelutoimistolle on 494.287,81 €. Korvaus tilitetään vuosittain THL:lle ja mahdollinen ylijäämä palautetaan. Vantaan sovittelutoimisto on viime vuosina pysynyt hyvin budjetissa ja rahaa on yleensä palautettu.

THL:stä saadun tiedon mukaan laajennetun toimialueen valtionkorvaus olisi tämän vuoden luvuilla laskettuna 519 630,73 €. Koska jakoperusteena olevat luvut eivät vuosittain suuresti muutu, olisi valtionkorvaus samaa luokkaa vuonna 2017. Lisäys vuosittaiseen valtionkorvaukseen olisi siten noin 25 000 €.

Liittämisen henkilöstövaikutukset

Vantaan sovittelutoimistossa työskentelee esimies, kuusi sovitteluohjaajaa ja osa-aikainen (50 %) toimistosihteerä. Vapaaehtoiset sovittelijat ovat ammattitaustoiltaan erilaisista lähtökohdista tulevia kansalaisia, jotka on koulutettu sovittelijan tehtävään. Vapaaehtoisia sovittelijoita Vantaan sovittelutoimistolla on tällä hetkellä 127 koko toimialueella. Sovittelutoimisto vastaa sekä sovittelijoiden perus- että jatkokoulutuksesta.

Vuonna 2015 sovittelutoimistoon tuli 683 sovittelualoitetta. Näistä yli 80 % tuli poliisilta. Vuonna 2016 ovat aloitemäärät tiivistetyn poliisiyhteistyön ansiosta vahvassa nousussa ja kokonaismäärän ennuste on tällä hetkellä noin 1000 aloitetta vuoden loppuun mennessä.

10.6.2016

Nykyisillä henkilöstö- ja vapaaehtoistyöntekijäresursseilla tällainen aloitemäärä on hallittavissa.

Tämänhetkisenkin kapasiteetin (henkilöstö, sovittelijat, rahat) puitteissa Vantaan sovittelutoimistolla on varaa ottaa liitettävien alueiden juttumäärät. Jatkossa tarvittaessa esim. toimistosihteerin työaika (nyt 50 %) voisi valtionkorvauksen lisäyksellä pidentää. Tosin vasta aika näyttää, minkälaisia ovat todelliset juttumäärät – tiivistynyt yhteistyö poliisin kanssa saattaa tuottaa suurempia aloitemääriä myös Mäntsälästä, Myrskylästä ja Pukkila. Asiaan vaikuttavat suuresti myös poliisin meneillään olevat sisäiset uudistukset.

Sovittelupalvelun tuottamista ja toiminnan kokonaisuutta ajatellen Vantaan sovittelutoimisto on erittäin halukas yhdistämään Mäntsälän, Myrskylän ja Pukkilan nykyiseen toimialueeseensa.

Tiina Snellman
sovittelun esimies vs.
puh. 0400 687 501
tiina.snellman@vantaa.fi

Lisätietoja/liitteitä

Rikos- ja riita-asioiden sovittelupalvelun tuottamista koskeva puitesopimus, THL/Vantaa

Itä-Uudenmaan poliisin toimialue (kartta)

Vantaan sovittelutoimiston toimintasuunnitelma 2016

Vantaan sovittelutoimiston toimintakertomus 2015

Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta 9.12.2005/1015,
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20051015>

Tietoa rikos- ja riita-asioiden sovittelusta
<https://www.thl.fi/fi/web/paatoksenteko-talous-ja-palvelujarjestelma/lainsaadanto/rikos-ja-riita-asioiden-sovittelu>